

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/110/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723202965
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:6723202965.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Nemravovej, členov senátu JUDr. Róberta Bebčáka a JUDr. Miroslavy Korbašovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom D. E., t.č. bytom ako matka, štátni občania SR, zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, deti rodičov matky F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E., t.č. bytom G. XX, XXX XX E., štátna občianka SR, zastúpená JUDr. Michalom Vlkolinským, advokátom, so sídlom H. I. XX/X, XXX XX E. a otca B. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E., t.č. bytom F. I. XX, XXX XX E., štátny občan SR, zastúpený splnomocneným zástupcom C. J. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX/XX, XXX XX E., o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté deti, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 10P/189/2023-90 zo dňa 11.10.2023, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Zvolen č.k. 10P/189/2023-90 zo dňa 11.10.2023 potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (ďalej aj len „okresný súd“, prípadne „prvostupňový súd“) rozhodol tak, že: „I. Otec maloletých detí B. B., nar. XX.XX.XXXX je povinný prispievať na výživu maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX od 01.10.2023 sumou 170,- EUR mesačne a na výživu maloletého C. B., nar. XX.XX.XXXX od 01.10.2023 sumou 150,- EUR mesačne, a to tak, že výživné splatné na mesiac dopredu je otec povinný poukazovať vždy do 15-teho dňa mesiaca, na ktorý sa výživné poskytuje, k rukám matky maloletých detí. II. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Zvolen zo dňa 19.12.2017 č.k. 5P/137/2017-94, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 05.01.2018, v časti týkajúcej sa vyživovacej povinnosti otca voči maloletým deťom A. a C.. III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

2. Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že dňa 14.07.2023 formou elektronického podania bol na okresný súd doručený návrh matky maloletých detí prostredníctvom právneho zástupcu, ktorým sa domáhala toho, aby súd zaviazal otca maloletých detí prispievať na ich výživu mesačne sumou na maloletého A. 170,- Eur a na maloletého C. 150,- Eur, počnúc dňom právoplatnosti súdneho rozhodnutia. O trovách konania navrhla rozhodnúť tak, že žiaden z účastníkov nebude mať nárok na ich náhradu.

3. V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd uviedol, že z rodných listov maloletých detí zo dňa 24.03.2011 týkajúci sa maloletého A. a zo dňa 11.02.2013 týkajúci sa maloletého C., okresný súd zistil identifikačné údaje oboch maloletých detí, ako i rodičov maloletých detí.

4. Okresný súd s poukazom na vykonané dokazovanie a právnu úpravu v § 121 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), § 78 ods. 1, 3 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), § 26 Zákona o rodine, § 65 ods. 1 Zákona o rodine, § 62 ods. 1 Zákona o rodine, § 62 ods. 2 Zákona o rodine, § 62 ods. 4 veta prvá Zákona o rodine, § 62 ods. 5 Zákona o rodine, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, § 76 ods. 1 Zákona o rodine, § 77 ods. 1 Zákona o rodine, § 44 CMP rozhodol tak, ako uviedol vo výroku svojho rozhodnutia.

5. Vykonaným dokazovaním mal okresný súd preukázané, že naposledy okresný súd o výške výživného na maloleté deti rozhodol rozsudkom Okresného súdu Zvolen zo dňa 19.12.2017, ktorým určil vyživovaciu povinnosť otca voči maloletému A. vo výške 110,- Eur mesačne a voči maloletému C. vo výške 90,- Eur mesačne. Otec maloletých detí aj v pôvodnom súdnom konaní sp.zn. 5P/137/2017 deklaroval najprv výšku svojho príjmu pri šetrení prostredníctvom kolízneho opatrovníka maloletých detí cca 1.600,- Eur mesačne, následne pri svojom výsluchu na pojednávaní uvádzal, že jeho príjem je cca 1.000 -1.100,- Eur mesačne, s tým, že stále aj v súčasnosti minimálne do konca septembra 2023 pracoval ako SZČO, konkrétne ako montážnik pre firmu Drevodom, s.r.o. Zvolen, čiže v oblasti drevostavieb s tým, že v súčasnosti tiež pri šetrení rodinných pomerov prostredníctvom kolízneho opatrovníka uvádzal, že jeho mesačný čistý príjem je cca 900,- Eur, na pojednávaní pri svojom výsluchu uvádzal sumu od 1.100,- do 1.450,- Eur podľa toho, či sa jedná o zimné, alebo letné obdobie. Okresný súd na základe týchto skutočností konštatoval, že na strane otca maloletých detí ako osoby povinnej plniť si vyživovaciu povinnosť voči nim, nedošlo k podstatnej zmene pomerov v tom zmysle, že by došlo k zvýšeniu jeho príjmu, avšak okresný súd dospel k záveru, že napriek tomu je v schopnostiach a možnostiach otca maloletých detí plniť si vyživovaciu povinnosť vo vyššej výške.

6. Okresný súd okrem pomerov na strane otca skúmal aj odôvodnené potreby maloletých detí ako oprávnených, pričom zistil, že na ich strane došlo k podstatnej zmene pomerov, keďže od poslednej úpravy výživného uplynulo takmer 6 rokov, s tým, že je všeobecne známou skutočnosťou, že za toto obdobie a hlavne v období minimálne posledného roka došlo k podstatnému nárastu spotrebiteľských cien tovarov a služieb, čiže za obdobie takmer 6 rokov došlo k ich zvýšeniu v priemere cca o 25 %, a teda všetky výdavky vynakladané na maloletých ako sú napríklad výdavky na stravu, oblečenie, obuv, drogériu, lieky atď. oproti času pôvodného rozhodovania súdu o výške výživného aj bez ďalšieho vzrástli a taktiež zmena pomerov na strane maloletých detí súvisí s tým, že sú v súčasnosti o 6 rokov starší, konkrétne maloletý A. nastúpil od septembra 2023 na strednú školu, a teda v čase pôvodného rozhodovania súdu o výživnom navštevoval 4. ročník základnej školy a maloletý C. v súčasnosti navštevuje 5. ročník základnej školy, t.j. v čase predchádzajúceho súdneho rozhodnutia navštevoval materskú školu. Pokiaľ ide o výdavky na maloletých uvádzané matkou, okresný súd tieto považoval v zásade za v celom rozsahu opodstatnené a nevyhnutné výdavky, v dôsledku čoho ustálil tieto výdavky u maloletého A. v priemere mesačne na sumu 400,- Eur, a to konkrétne strava 200,- Eur, oblečenie a obuv 40,- Eur, výdavky súvisiace s plnením povinnej školskej dochádzky (poplatky do ZRPŠ, triedneho fondu, doplatky za učebnice, pracovné zošity, školské pomôcky, školské výlety a exkurzie, športové kurzy typu plavecký, lyžiarsky a pod., výdavky súvisiace s odbornou školou, ktorú v súčasnosti navštevuje atď.) 30,- Eur, cestovné do školy 12,- Eur, drogéria, kozmetika 20,- Eur, mobilný telefón 5,- EUR, výdavky na zdravotnú starostlivosť (doplatky za lieky pri bežných chorobách, vitamíny, lieky na alergiu, podporu imunity, zubné ošetrenie a pod.) 30,- Eur, návšteva kultúrnych a športových podujatí (kino, divadlo, koncert, vstup na kúpalisko, plaváreň, výlet) 30,- Eur, výdavky na knihy, športové potreby (napríklad bicykel, korčule) resp. elektroniku aj v súvislosti s plnením povinnej školskej dochádzky (napríklad notebook prípadne počítač) 30,- Eur. Pokiaľ ide o výdavky na maloletého C., okresný súd tieto ustálil v priemere mesačne na sumu 360,- Eur, a to konkrétne strava 200,- Eur, oblečenie a obuv 40,- Eur, výdavky súvisiace s plnením povinnej školskej dochádzky (poplatky do ZRPŠ, triedneho fondu, doplatky za učebnice, pracovné zošity, školské pomôcky, školské výlety a exkurzie, športové kurzy typu plavecký, lyžiarsky a pod.) 20,- Eur, drogéria, kozmetika 10,- Eur, mobilný telefón 5,- Eur, výdavky na zdravotnú starostlivosť (doplatky za lieky pri bežných chorobách, vitamíny, lieky na alergiu, podporu imunity, zubné ošetrenie a pod.) 30,- Eur, návšteva kultúrnych a športových podujatí (kino, divadlo, koncert, vstup na kúpalisko, plaváreň, výlet) 30,- Eur, výdavky na knihy, športové potreby (napríklad bicykel, korčule) resp. elektroniku aj v súvislosti s plnením povinnej školskej dochádzky (napríklad notebook resp. počítač) 20,- Eur, s tým, že okresný súd zahrnul do výdavkov aj niektoré výdavky, ktoré matka maloletých detí neuviedla, hoci je zrejmé, že sú vynakladané resp. majú byť vzaté do úvahy pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti povinného rodiča.

7. Výdavky týkajúce sa maloletých detí okresný súd vyhodnocoval v tých súvislostiach, že výživným pre maloleté deti sa v zmysle Zákona o rodine má zabezpečovať obstarávanie všetkých ich životných potrieb, teda nielen hmotných potrieb typu strava, ošatenie, ale má zahŕňať aj výdavky na všestranný telesný a duševný vývoj detí, čiže náklady na vzdelanie, zmysluplné trávenie voľného času a v neposlednom rade sa prihliada aj na zdravotný stav detí.

8. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti okresný súd zvýšil výživné u maloletého A. z pôvodnej sumy 110,- Eur na sumu 170,- Eur a u maloletého C. zo sumy 90,- Eur na sumu 150,- Eur, čiže návrhu matky maloletých detí vyhovel v celom rozsahu, nakoľko výška priemerných mesačných výdavkov týkajúcich sa maloletého A. bola ustálená súdom na sumu 400,- Eur, čo znamená, že po odčítaní sumy rodinných prídavkov, ktoré poberá matka vo výške 60,- Eur by mali rodičia uhrádzať výdavky na maloletého A. v sume 340,- Eur.

9. Vo vzťahu k maloletému C., okresný súd výšku priemerných mesačných výdavkov ustálil na sumu 360,- Eur, t.j. opäť po odčítaní sumy rodinných prídavkov poberaných matkou vo výške 60,- Eur zostáva čiastka 300,- Eur, ktorú majú uhrádzať obaja rodičia maloletých detí, čo znamená, že týmto rozhodnutím okresný súd zaviazal otca maloletých detí podieľať sa na ich nevyhnutných výdavkoch v rozsahu 1/2, hoci by v zmysle vyššie citovaných ustanovení Zákona o rodine mal okresný súd prihliadnuť pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Osobnú starostlivosť o maloletých zabezpečuje v podstate výlučne matka, ktorá si tak vyživovaciu povinnosť plní nielen finančnou formou, ale aj formou vecných plnení, najmä zabezpečením bývania pre maloletých a vecí s tým súvisiacich, ako i formou osobnej starostlivosti ako takej.

10. Pokiaľ išlo o otca maloletých detí, okresný súd jednoznačne zastával názor, že je v jeho schopnostiach a možnostiach prispievať na ich výživu týmito súdom určenými sumami, keďže okresný súd vo vzťahu k nemu uplatnil tiež vyššie citované ustanovenia Zákona o rodine, jednak pokiaľ tvrdil, že aktuálne od mesiaca október 2023 je bez príjmu, z dôvodu, že ukončil živnosť a plánuje sa zaevidovať na úrade práce, čo jednoznačne možno klasifikovať ako skutočnosť, že sa vzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania resp. zárobku, keďže sám uvádzal, že jeho príjem zo živnosti sa doteraz pohyboval od 1.100,- do 1.450,- Eur mesačne v priebehu kalendárneho roka a pokiaľ živnosť ukončil bez toho, aby mal kontinuálne zabezpečený aspoň obdobný príjem, tak okresný súd na túto skutočnosť, že v súčasnosti by mal byť bez príjmu, nemohol prihliadať. Navyše okresný súd poukázal na aktuálnu pracovnú ponuku v blízkosti bydliska otca maloletých detí v pracovnej oblasti, v ktorej doteraz otec podnikal, teda pri výstavbe drevodomov, kde vyššie citovaná firma SLOVAK PROPERTY GROUP, a.s. ponúka pre živnostníka základnú mzdu vrátane výkonnostných a motivačných prémie v priemere cca 1.700,- Eur brutto, čo po odpočítaní daňových a odvodových povinností by približne zodpovedalo sume 1.300,- Eur netto, t.j. je to obdobná suma, akú uvádzal samotný otec maloletých detí ako výšku svojho doterajšieho priemerného mesačného príjmu. Taktiež sám otec maloletých detí pri svojom výsluchu uviedol, že mal ponuku pracovať ako vodič kamiónu, s tým, že by dosahoval príjem cca 1.500,- Eur netto vrátane diét. Pokiaľ teda okresný súd vychádzal z jeho potencionálneho čistého priemerného mesačného príjmu cca vo výške 1.300,- Eur, výška vyživovacej povinnosti na oboch maloletých synov A. a C. by tak predstavovala cca 25 % jeho čistého priemerného mesačného príjmu s tým, že po uhradení súdom určeného aktuálneho výživného by otcovi maloletých detí zostávala na úhradu jeho ostatných životných nákladov vrátane plnenia si vyživovacej povinnosti aj k ďalšiemu maloletému dieťaťu vo veku cca 4 rokov, k čomu okresný súd tiež prihliadol, suma cca 1.000,- Eur, z ktorej je otec maloletých detí schopný uhrádzať všetky ním tvrdené výdavky, ktoré navyše okresnému súdu ani nepreukázal a taktiež musel okresný súd konštatovať, že sú tam zahrnuté aj výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť, a teda tiež v zmysle vyššie citovaného ustanovenia Zákona o rodine má výživné pred takýmito výdavkami prednosť, napríklad suma 200,- Eur mesačne za káblovku a 4 mobilné telefóny, keď z toho 50,- Eur má zodpovedať čiastke za telefóny pre maloletých synov.

11. Okresný súd vo vzťahu k svojmu rozhodnutiu tiež uviedol, že je možné konštatovať, že aj manželka navrhovateľa sa musí podieľať aspoň čiastočne na spoločných výdavkoch týkajúcich sa či už ich spoločného maloletého syna, ako i na výdavkoch na domácnosť, resp. bývanie, s tým, že otec maloletých detí nijakým spôsobom nepreukázal, že jeho ďalšie maloleté dieťa nemôže zo zdravotných dôvodov navštevovať materskú školu celodenne, avšak pokiaľ by tomu tak aj bolo, potom je otázna účelnosť vynakladania výdavkov na pobyt tohto maloletého dieťaťa v materskej škole, pokiaľ aj tak manželka otca maloletých detí nie je schopná zamestnať sa aspoň na čiastočný úväzok.

12. Potom už len na okraj okresný súd uviedol, že vzhľadom k tomu, že od posledného rozhodovania okresného súdu o výške výživného na maloletého A. a C. uplynulo už takmer 6 rokov a súd zvýšil aktuálne výživné na obe maloleté deti o 60,- Eur, jedná sa v podstate o zvýšenie vo výške cca 10,- Eur za jeden rok, čo okresný súd tiež rozhodne považuje za primeranú čiastku. O nároku na náhradu trov konania okresný súd rozhodol podľa § 52 CMP, § 57 CMP, § 58 CMP.

13. Proti tomu rozsudku podal odvolanie otec proti výroku I. a výroku II. Pod bodom I. uviedol otec v odvolaní skutkový stav veci. Zdôraznil skutočnosti týkajúce sa jeho novej rodiny, kde poplatok za materskú školu maloletý L. 85 Eur mesačne, poistenie maloletý L. mesačne 19,20 Eur, nájom za byt a energie vo výške 430 Eur mesačne, poplatky za mobilné telefóny 4 ks, z toho 2 ks patria jeho maloletým synom A. a C., ktoré im kúpil, mesačne za tieto platí 50 Eur, poplatok za internet a televízor, telefóny manželky a otca je mesačne 124 Eur, strava pre rodinu je mesačne 500 Eur, z toho na maloletého L. cca 150 Eur, keď rátať len 5 Eur na deň, lieky a masť na atopický ekzém mesačne vychádza 30-40 Eur, oblečenie a hygiena na maloletého L., keďže dieťa rastie, vzhľadom k svojmu ochoreniu musí používať špeciálne pracie prostriedky, mydlá a šampóny cca 400 Eur ročne, čo vychádza mesačne cca 33 Eur. Vzhľadom na ním uvedené výdavky nesúhlasil s rozsudkom okresného súdu. Výživné, ktoré platil doteraz na základe posledného rozsudku, a to na maloletého A. vo výške 110 Eur mesačne a maloletého C. vo výške 90 Eur mesačne, platil riadne a včas a tieto by vedel platiť aj naďalej. Snaží sa maloletým kupovať aj darčeky, napríklad na vianoce kúpil synom mobilné telefóny s tým, že im platil aj platí mesačný paušál. Taktiež im kúpil hraciu konzolu, ktorú následne matka maloletých zanesla do záložne ako to urobila aj s mnohými inými vecami. S maloletými kvôli pracovnej vyťaženosťi sa stýka len sporadicky. Vždy, keď mu zavolali sa snažil pomôcť a situáciu riešiť. Ak matka maloletých mala výdavky, a to lyžiarsky a školu v prírode, tak mala kontaktovať otca maloletých detí, aby ich hradili spoločne. Toto však nespravila. Otec maloletých detí sa snažil dohodnúť so svojím obchodným partnerom na zvýšení jeho odmeňovania, tento s tým však nesúhlasil. Aby znovu nevytváral otec dlhy na odvodoch, čím by zaťažil aj svoju novú rodinu, tak ukončil s ním spoluprácu. Od 15.11.2023 je evidovaný na úrade práce ako záujemca o prácu, lebo už na živnosť robiť nechce. Má záujem pracovať na trvalý pracovný pomer. Momentálne si privyrába len na brigádach, aby nejako uživil rodinu, aktívne si hľadá zamestnanie. Podľa otca okresný súd nesprávne právne vec posúdil, lebo nie je predsa možné zvýšiť výživné otcovi, ktorý je nezamestnaný, hľadá si zamestnanie, je otáznne, kedy si ho nájde. Nie je momentálne v možnostiach otca, aby platil zvýšené výživné. Okresný súd vychádzal z daňového priznania za rok 2022, čo je v tejto situácii neadekvátne. Žiadal, aby odvolací súd zobral do úvahy aj to, že má novú rodinu a novú vyživovaciu povinnosť voči svojmu 3,5 ročnému synovi L..

14. Odvolateľ poukázal na to, že s matkou maloletých detí sa rozviedol z dôvodu, že žila promiskuitným životom, neustále ho podvádžala, chodila po diskotékach, rada sa zabávala, čo sa doteraz podľa neho nezmenilo, a preto má aj pochybnosti o tom, či maloleté deti sú vôbec jeho vlastné. Matka maloletých mu dokonca povedala, že mladší syn nie je jeho synom. Preto zvažuje podanie návrhu na zapretie otcovstva. Otec citoval v odvolaní § 78 ods. 1 Zákona o rodine a konštatoval, že je pravdou, že počas šiestich rokov sa pomery na strane maloletých zmenili, čo okresný súd vzal do úvahy, avšak nevzal do úvahy, že sa zmenili aj pomery na jeho strane. Čo sa týka jeho schopností, možností a majetkových pomerov nevzal do úvahy nové skutočnosti, držal sa daňového priznania za rok 2022, čo nie je podľa neho adekvátne. Je nezamestnaný, je nahlásený na ÚPSVaR-e ako uchádzač o prácu. Výkon podnikania na živnostenskom úrade má pozastavený, spláca dlh na odvodoch a má nepravidelný príjem z prípadných brigád a ako rodina len manželka poberá rodičovský príspevok. Aktívne si hľadá prácu na trvalý pracovný pomer. Zrušil zmluvu so svojím obchodným partnerom, pre ktorého pracoval ako SZČO, lebo sa s ním nedohol na zvýšení jeho odmeny za prácu, o ktorú žiadal preto, aby dokázal plnohodnotne uživiť svoju novú rodinu a aby sa nezadlžoval na odvodoch jednostranne. Žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil, prípadne ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

15. K doručenému odvolaniu otca sa písomne vyjadrila matka, ktorá zotrvala na svojich prednesoch pred okresným súdom. Poukázala na to, že osobnú starostlivosť o maloletých zabezpečuje výlučne ona. Túto si plní nielen finančnou formou, ale aj formou vecných plnení. Súhlasila s tým, ako okresný súd vyhodnotil skutočnosť, že otec maloletých detí je od mesiaca október 2023 bez príjmu z toho dôvodu, že ukončil živnosť a plánuje sa zaevidovať na úrade práce, čo je jednoznačne možné klasifikovať ako skutočnosť, že sa vzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania a zárobku, ktorý sa pohyboval v rozpätí od 1.100 do 1.450 Eur mesačne. Súčasne zisťoval aj aktuálne pracovné ponuky v blízkosti bydliska otca maloletých detí v pracovnej oblasti, v ktorej otec doteraz podnikal, teda pri výstavbe drevodomov a zistil,

že SLOVAK PROPERTY GROUP, a.s. ponúka pre živnostníka základnú mzdu, vrátane výkonnostných motivačných prémie v priemere 1.700 Eur brutto, čo po odpočítaní daňových a odvodových povinností je približne 1.300 Eur. Matka poukázala na § 2 zákona č. 455/1991 o živnostenskom podnikaní. Pokiaľ by otec detí mal záujem, tak by sa správal zodpovedne, živnosť by bol ukončil skôr, aby nevytváral ďalšie dlhy. Pozastavenie živnosti však nastalo len pár dní pred pojednávaním t.j. dňa 03.10.2023 a hodnotila takéto pozastavenie účinnosti živnosti ako účelové. S poukazom na § 62 ods. 2 Zákona o rodine, § 75 ods. 1 Zákona o rodine a § 62 ods. 4 Zákona o rodine je potrebné zohľadniť, že matka sa o maloleté deti osobne stará, jej miera podieľania nie je v podiele 1/2. Na druhej strane u otca maloletých detí neboli zistené žiadne zdravotné obmedzenia, ktoré by mu bránili pracovať a dosahovať príjem 1.400 Eur a viac mesačne. Otec neuvádzal žiadne výnimočné výdavky. Žiadala napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdiť.

16. K doručenému vyjadreniu matky sa vyjadril otec, a to v podaní právnej zástupkyne, ktorý nesúhlasil s tvrdením matky, že pozastavenie živnosti tesne pred pojednávaním, je potrebné považovať za účelové, pretože situácia u neho trvala už dlhodobo. Pozastavenie živnosti bolo výsledkom viacerých problémov. Momentálne pracuje len na rôznych brigádach. K tvrdeniu matky, že sa nahlásil na úrad práce, sociálnych vecí a rodiny až 15.11.2023, bolo hlavne z toho dôvodu, že sa snažil nájsť si prácu, čo sa mu však nedarilo, a tak rozhodol, že po dobu, kým si prácu nenájde, sa zaeviduje na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. K tvrdeniu o nevyhnutných výdavkoch napríklad 200 Eur na káblovku a telefóny, ktoré matka maloletých detí uvádza vo vyjadrení, treba uviesť správnu výšku. Nejedná sa o 200 Eur, ale o 124 Eur za internet, káblovú televíziu, dva telefóny a otec maloletých detí platí synovi A. a C. paušál za telefóny 50 Eur. Čo sa týka zmeny pomerov, tak nielen zmeny na strane maloletých detí, ale aj na strane otca maloletých sa pomerne zmenili. Oženil sa, má novú rodinu, má ďalšie maloleté dieťa, ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Je momentálne síce nezamestnaný, ale aktívne si hľadá prácu. Ďalej uviedol, že trvá na vyjadreniach, ktoré uviedol v odvolaní.

17. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - účastníkom - otcom (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolaní (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v napadnutých výrokoch (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

18. Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, na základe ktorého dospel k správny skutkový záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie odvolania otca, a pretože odvolací súd zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, a preto sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia, s poukazom na § 387 ods. 2 CSP, odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na uplatnené odvolacie argumenty odvolateľa nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchyliť a nemôže preto dať mu za pravdu. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

19. Odvolací súd za aplikácie § 380 ods. 2 CSP v spojitosti s § 67 CMP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré prechádzalo rozhodnutiu vo veci a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP.

20. V prvom rade odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že otec v odvolacom konaní neuviedol žiadne nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré objektívne nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie, a ktoré by spĺňali procesné podmienky uvedené v § 366 CSP. Ak aj otec (mimo iného) v odvolaní poukazuje na nesprávne skutkové zistenia, je potrebné uviesť, že odvolací súd je podľa § 383 CSP viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní. V tomto prípade odvolací súd ale konštatuje, že súd prvej inštancie vykonal všetky relevantné dôkazy navrhnuté stranami, tieto dôkazy vyhodnotil a z hodnotenia dôkazov ustálil skutkový stav, z ktorého pri rozhodovaní vychádzal.

21. Otec podľa obsahu odvolania namietal, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil výsledky vykonaného dokazovania, v dôsledku čoho dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam.

22. Podľa § 191 Civilného sporového poriadku dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (ods. 1). Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak (ods. 2).

23. Hodnotenie dôkazov v zmysle § 191 CSP je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

24. Súd prvej inštancie si túto svoju povinnosť splnil, výsledky vykonaného dokazovania riadne vyhodnotil a na ich základe odôvodnil rozhodnutie, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje tak, ako už bolo uvedené vyššie. Odvolací súd ďalej uvádza, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov) by sa totiž malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia dôkazov jednotlivo, aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Kontrola výsledku hodnotenia dôkazov, ku ktorým dospel súd, sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku. Súd má povinnosť dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a vyhovujúce najmä základnej požiadavke preskúmateľnosti. V posudzovanom prípade súd prvej inštancie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie dokazovaním riadne zistil skutkový stav veci, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie aj veľmi podrobne a presvedčivo odôvodnil. Okolnosti namietané otcom v odvolaní nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou súdu prvej inštancie.

25. Odvolací súd predovšetkým pripomína, že Zákon o rodine (ust. § 62 ods. 2 a ust. § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 veta prvá) zakotvuje povinnosť rodičov prispievať na výživu detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, pričom pri určení rozsahu ich vyživovacej povinnosti súd prihliada k odôvodneným potrebám oprávneného, ako aj k schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom povinného a pri hodnotení týchto schopností, možností a majetkových pomerov povinného skúma, či sa povinný bez dôležitého dôvodu nevzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku, alebo majetkového prospechu, prípadne, či nevezal na seba neprimerané majetkové riziká.

26. Povinnosť vyživovať dieťa patrí medzi základné povinnosti rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti sa vychádza zo schopností, možností a majetkových pomerov každého rodiča a prihliada sa aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodiča a súd neberie do úvahy pri skúmaní možností a schopností, ako aj majetkových pomerov povinného rodiča výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

27. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti záverov okresného súdu, ktorý vo veci uviedol s poukazom na skutočnosť, že okresný súd o výške výživného na maloleté deti rozhodol naposledy rozsudkom Okresného súdu Zvolen zo dňa 19.12.2017, ktorým určil vyživovaciu povinnosť otca voči maloletému A. vo výške 110,- Eur mesačne a voči maloletému C. vo výške 90,- Eur mesačne. Otec maloletých detí aj v pôvodnom súdnom konaní sp.zn. 5P/137/2017 deklaroval najprv výšku svojho

príjmu pri šetrení prostredníctvom kolízneho opatrovníka maloletých detí cca 1.600,- Eur mesačne, následne pri svojom výsluchu na pojednávaní uvádzal, že jeho príjem je cca 1.000 -1.100,- Eur mesačne s tým, že stále aj v súčasnosti minimálne do konca septembra 2023 pracoval ako SZČO, konkrétne ako montážnik pre firmu Drevodom, s.r.o. Zvolen, čiže v oblasti drevostavieb s tým, že v súčasnosti tiež pri šetrení rodinných pomerov prostredníctvom kolízneho opatrovníka uvádzal, že jeho mesačný čistý príjem je cca 900,- Eur, na pojednávaní pri svojom výsluchu uvádzal sumu od 1.100,- do 1.450,- Eur, podľa toho či sa jedná o zimné alebo letné obdobie. Okresný súd na základe týchto skutočností konštatoval, že na strane otca maloletých detí ako osoby povinnej plniť si vyživovaciu povinnosť voči ním nedošlo k podstatnej zmene pomerov v tom zmysle, že by došlo k zvýšeniu jeho príjmu, avšak okresný súd dospel k záveru, že napriek tomu je v schopnostiach a možnostiach otca maloletých detí plniť si vyživovaciu povinnosť vo vyššej výške.

28. Okresný súd, podľa odvolacieho súdu správne okrem pomerov na strane otca skúmal aj odôvodnené potreby maloletých detí ako oprávnených. Odvolací súd zvyrazňuje, že na strane maloletých detí došlo k podstatnej zmene pomerov, keďže od poslednej úpravy výživného uplynulo takmer 6 rokov. Vo vyvolanom odvolacom konaní je na mieste pripomenúť, že je všeobecne známou skutočnosťou, že za toto obdobie a hlavne v období minimálne posledného roka došlo k podstatnému nárastu spotrebiteľských cien tovarov a služieb, čiže za obdobie takmer 6 rokov došlo k ich zvýšeniu v priemere cca o 25 %, a teda všetky výdavky vynakladané na maloletých ako sú napríklad výdavky na stravu, oblečenie, obuv, drogériu, lieky, a to oproti času pôvodného rozhodovania okresného súdu o výške výživného aj bez ďalšieho vzrástli. Mal. A. nastúpil od septembra 2023 na strednú školu, a teda v čase pôvodného rozhodovania súdu o výživnom navštevoval 4. ročník základnej školy a maloletý C. v súčasnosti navštevuje 5. ročník základnej školy, pričom v čase predchádzajúceho súdneho rozhodnutia navštevoval materskú školu. Výdavky na maloletých uvádzané matkou, boli nielen okresným súdom, ale i odvolacím súdom vyhodnotené v celom rozsahu ako opodstatnené a nevyhnutné výdavky. Ak okresný súd ustálil, že „tieto výdavky u maloletého A. v priemere mesačne na sumu 400,- Eur, a to konkrétne strava 200,- Eur, oblečenie a obuv 40,- Eur, výdavky súvisiace s plnením povinnej školskej dochádzky (poplatky do ZRPŠ, triedneho fondu, doplatky za učebnice, pracovné zošity, školské pomôcky, školské výlety a exkurzie, športové kurzy typu plavecký, lyžiarsky a pod., výdavky súvisiace s odbornou školou, ktorú v súčasnosti navštevuje atď.) 30,- Eur, cestovné do školy 12,- Eur, drogéria, kozmetika 20,- Eur, mobilný telefón 5,- EUR, výdavky na zdravotnú starostlivosť (doplatky za lieky pri bežných chorobách, vitamíny, lieky na alergiu, podporu imunity, zubné ošetrenie a pod.) 30,- Eur, návšteva kultúrnych a športových podujatí (kino, divadlo, koncert, vstup na kúpalisko, plaváreň, výlet) 30,- Eur, výdavky na knihy, športové potreby (napríklad bicykel, korčule) resp. elektroniku aj v súvislosti s plnením povinnej školskej dochádzky (napríklad notebook prípadne počítač) 30,- Eur. Pokiaľ ide o výdavky na maloletého C., súd tieto ustálil v priemere mesačne na sumu 360,- Eur, a to konkrétne strava 200,- Eur, oblečenie a obuv 40,- Eur, výdavky súvisiace s plnením povinnej školskej dochádzky (poplatky do ZRPŠ, triedneho fondu, doplatky za učebnice, pracovné zošity, školské pomôcky, školské výlety a exkurzie, športové kurzy typu plavecký, lyžiarsky a pod.) 20,- Eur, drogéria, kozmetika 10,- Eur, mobilný telefón 5,- Eur, výdavky na zdravotnú starostlivosť (doplatky za lieky pri bežných chorobách, vitamíny, lieky na alergiu, podporu imunity, zubné ošetrenie a pod.) 30,- Eur, návšteva kultúrnych a športových podujatí (kino, divadlo, koncert, vstup na kúpalisko, plaváreň, výlet) 30,- Eur, výdavky na knihy, športové potreby (napríklad bicykel, korčule) resp. elektroniku aj v súvislosti s plnením povinnej školskej dochádzky (napríklad notebook resp. počítač) 20,- Eur, s tým, že súd zahrnul do výdavkov aj niektoré výdavky, ktoré matka maloletých detí neuviedla, hoci je zrejmé, že sú vynakladané resp. majú byť vzaté do úvahy pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti povinného rodiča.“, tak vo vyvolanom odvolacom konaní nemal odvolací súd na základe odvolacej argumentácie otca dôvod na odklon od týchto záverov a cez úpravu v § 387 ods. 1, 2 CSP na ne odkazuje.

29. Vo vzťahu k posúdeniu pomerov na strane otca sa stotožňuje odvolací súd s okresným súdom s tým že je v schopnostiach a možnostiach otca prispievať na výživu maloletých detí okresným súdom určenými sumami. Ak teda otec tvrdil, že aktuálne od mesiaca október 2023 je bez príjmu, z dôvodu, že ukončil živnosť a plánuje sa zaevidovať na úrade práce, čo jednoznačne možno klasifikovať ako skutočnosť, že sa vzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, resp. zárobku, keďže sám uvádzal, že jeho príjem zo živnosti sa doteraz pohyboval od 1.100,- do 1.450,- Eur mesačne v priebehu kalendárneho roka a pokiaľ živnosť ukončil bez toho, aby mal kontinuálne zabezpečený aspoň obdobný príjem, tak okresný súd na túto skutočnosť nemohol prihliadať. Odvolací súd konštatuje, že ak okresný súd poukázal na aktuálnu pracovnú ponuku v blízkosti bydliska otca maloletých detí v pracovnej oblasti,

v ktorej doteraz otec podnikal, teda pri výstavbe drevodomov, kde SLOVAK PROPERTY GROUP, a.s. ponúka pre živnostníka základnú mzdu vrátane výkonnostných a motivačných prémie v priemere cca 1.700,- Eur brutto, čo po odpočítaní daňových a odvodových povinností by približne zodpovedalo sume 1.300,- Eur netto, tak toto je obdobná suma akú uvádzal samotný otec maloletých detí ako výšku svojho doterajšieho priemerného mesačného príjmu. Nemožno podľa odvolacieho súdu prehliadnuť, že pred okresným súdom otec maloletých detí uviedol, že mal ponuku pracovať ako vodič kamiónu s tým, že by dosahoval príjem cca 1.500,- Eur netto vrátane diét. Pokiaľ teda okresný súd vychádzal z jeho potencionálneho čistého priemerného mesačného príjmu cca vo výške 1.300,- Eur, výška vyživovacej povinnosti na oboch maloletých synov A. a C. by tak predstavovala cca 25 % jeho čistého priemerného mesačného príjmu s tým, že po uhradení okresným súdom určeného aktuálneho výživného by otcovi maloletých detí zostávala na úhradu jeho ostatných životných nákladov vrátane plnenia si vyživovacej povinnosti aj k ďalšiemu maloletému dieťaťu vo veku cca 4 rokov, k čomu správne okresný súd tiež prihliadol, suma cca 1.000,- Eur, z ktorej je otec maloletých detí schopný uhrádzať všetky ním tvrdené výdavky, ktoré navyše okresnému súdu ani nepreukázal a taktiež musel okresný súd konštatovať, že sú tam zahrnuté aj výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť, a teda tiež v zmysle vyššie citovaného ustanovenia Zákona o rodine má výživné pred takýmito výdavkami prednosť.

30. Pokiaľ otec v podanom odvolaní spochybnil svoje otcovstvo vo vzťahu k mladšiemu synovi (odvolanie č.l. 98 spisu) a tiež uviedol, že chce požiadať súd o nariadenie testu DNA, aby vedel, „či celé tie roky platil výživné vôbec na svojich synov“ (č.l. 100 spisu), tak odvolací súd uvádza, že k momentu rozhodovania odvolacieho súdu nie je zrejmé, že by došlo otcovi k podaniu takéhoto návrhu a rozhodnutiu vo veci. Túto odvolaciu argumentáciu otca nemohol odvolací súd vyhodnotiť ako takú, ktorá by mohla mať vplyv na vecnú správnosť záverov okresného súdu, tak ako vyplývajú z písomného vyhotovenia rozhodnutia okresného súdu. (§ 387 ods. 1, 2 CSP)

31. V odvolaní otec namietal, že pri určení jeho vyživovacej povinnosti mal okresný súd prihliadať na jeho ďalšie maloleté dieťa. Odvolací súd poukazuje v tejto rovine na ods. 6 napadnutého rozsudku okresného súdu (č.l. 94 spisu) a konštatuje, že okresný súd túto otcovi namietanú skutočnosť v dostatočnom rozsahu vyhodnocoval a odvolací súd nemal dôvod sa od tohto vyhodnotenia odkloniť, a to ani na základe odvolacích dôvodov otca.

32. Z judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov vyplýva, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú odvolaciu argumentáciu zachádzajúcu podrobne do detailov, nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté deti, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

33. Krajský súd napokon považuje za potrebné primerane poukázať aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo 147/2011 z 25. apríla 2012, podľa záverov ktorého odvolací súd, ktorý sa stotožnil so závermi súdu prvého stupňa, neporušil zákon, ak v odôvodnení svojho rozhodnutia skonštatoval správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa a navyše tiež rozviedol vlastnú argumentáciu.

34. Vychádzajúc z prezentovaných úvah sa odvolací súd stotožnil s určujúcim záverom súdu prvej inštancie, ktorý uviedol vo výrokovvej časti svojho rozhodnutia. Vzhľadom na skutkové okolnosti okresný súd podľa zistení odvolacieho súdu v dostatočnom rámci zohľadnil i skutočnosti, špecifiká v prejednávanej veci, preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie okresného súdu potvrdil ako vecne správne rozhodnutie cez úpravu v § 387 ods. 1, 2 CSP, v podrobnostiach odkazuje na dostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia. Súdom prvej inštancie zvolenej argumentácii podľa názoru odvolacieho súdu nemožno nič z hľadiska jej racionálnosti, dostatočnosti, či vo svetle naplnenia zmyslu a účelu ochrany záujmov detí ako osobitne zákonom chránených subjektov, vytknúť.

35. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

36. Odvolací súd zároveň potvrdil i závislý výrok o trovách konania, pričom východiskom je, že v mimosporových konaniach upravených CMP platí vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení § 52 CMP, § 55 CMP zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, čo znamená, že každý z účastníkov si teda sám znáša svoje trovy, ktoré v konaní platil. CMP obsahuje z tejto zásady aj výnimku v zmysle § 55 umožňujúceho náhradu trov konania priznať, ak je to spravodlivé s ohľadom na okolnosti prípadu, pričom zákon nekonkretizuje komu môže súd podľa tohto ustanovenia náhradu trov konania priznať. Zákonodarca konštatoval, že materiálny korektív spravodlivého požadovania náhrady trov konania môže súd použiť vo všetkých typoch mimosporových konaní. Zároveň je však potrebné zdôrazniť, že pre aplikáciu § 55 CMP nie je nevyhnutným predpokladom úspech v konaní. S poukazom na tieto uvedené teoretické východiská súd prvej inštancie rozhodol správne o nároku na náhradu trov konania v zmysle § 52 CMP, tak že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keďže nezistil dôvod na aplikáciu výnimky v zmysle § 55 CMP, ktoré závery v konkrétnostiach odvolateľ ani nespochybnil a existenciu takýchto okolností ani vo vzťahu k nároku na náhradu trov konania neuvádzal.

37. Keďže odvolací súd nezistil dôvod na aplikáciu výnimky v zmysle § 55 CMP ani pokiaľ ide o trovy odvolacieho konania, o týchto rozhodol podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

38. Rozhodnutie bolo odvolacím senátom prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje

dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP). Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).